

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 960/2566

นางสาว ส. กับพวก โจทก์ นาย ร. ผู้ร้อง นางสาว ค. ผู้ซื้อทรัพย์สิน นาย ก. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 169/2, ป.วิ.พ. มาตรา 274, ป.วิ.พ. มาตรา 292, ป.วิ.พ. มาตรา 326

ย่อ / หลักกฎหมาย

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวให้เจ้าพนักงานที่ดินระงับการจดทะเบียนห้องชุดของจำเลยไว้ เป็นเพียงวิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนพิพากษา มิใช่เป็นส่วนหนึ่งของการบังคับคดีตาม คำพิพากษา จึงไม่ต้องห้ามที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอื่นจะยึดทรัพย์สินนั้นตาม ป.วิ.พ. มาตรา 326 ห้องชุดมีชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ โจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาย่อมสามารถบังคับคดี เอาแก่ห้องชุดดังกล่าวได้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 274 วรรคหนึ่ง การบังคับคดีของโจทก์จึงมิได้ ดำเนินการไปโดยไม่มีสิทธิ หรือเป็นไปด้วยความไม่สุจริต การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เพิกถอนการ ยึดทรัพย์สินและการขายทอดตลาดที่ไม่ต้องด้วยกรณีตามมาตรา 292 (2) (3) (4) (6) และ (7) ทั้งมิได้ เกิดจากความผิดหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของโจทก์ กรณีจึงไม่มีเหตุสมควรที่จะให้ โจทก์ต้องรับผิดชอบค่าธรรมเนียมถอนการยึดกรณียึดทรัพย์สินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่าย

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษามาตามยอมให้จำเลยชำระเงิน 2,000,000 บาท แก่โจทก์ ทั้งสาม โดยผ่อนชำระเป็นรายเดือนและชำระให้เสร็จสิ้นภายในเดือนสิงหาคม 2558 หากผิดนัด ยอมให้โจทก์ทั้งสามบังคับคดีในยอดหนี้ที่เหลือได้ทันทีพร้อมดอกเบี้ยผิดนัดอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของยอดหนี้ค้างชำระ คดีถึงที่สุดแล้วแต่จำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา โจทก์ทั้งสามขอให้บังคับ คดีและนำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปยึดห้องชุดเลขที่ 189/419, 189/420 และ 189/421 อาคาร ด. ตั้งอยู่ที่ตำบลมักกะสัน อำเภอราชเทวี กรุงเทพมหานคร มีชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ซึ่งติด จานองธนาคาร อ. ธนาคาร ก. และธนาคาร ย. ออกขายทอดตลาด วันที่ 2 มีนาคม 2561 นางสาวณิศร บุตรของจำเลยซื้อห้องชุดเลขที่ 189/419 จากการขายทอดตลาดได้ในราคา 8,170,000 บาท โดยปลอดจานอง แต่เจ้าพนักงานที่ดินไม่จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้เนื่องจาก ศาลชั้นต้นมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวในคดีหมายเลขคำที่ พ.146/2560 ซึ่งผู้ร้องเป็นโจทก์ยื่นฟ้อง จำเลยและบริษัท ว. กับพวกรวม 5 คน เป็นจำเลย วันที่ 12 พฤศจิกายน 2561 ผู้ร้องยื่นคำร้อง ขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดและการยึดทรัพย์สินในคดีนี้ โจทก์ทั้งสามยื่นคำคัดค้านขอให้ยก คำร้อง หากศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เพิกถอนการยึดทรัพย์สินและการขายทอดตลาดก็ขอให้ผู้ร้องเป็นผู้ ชำระค่าใช้จ่ายในการถอนการยึดหรือการขายทอดตลาดด้วย ผู้ซื้อทรัพย์สินยื่นคำร้องขอยกเลิก การขายทอดตลาดห้องชุดเลขที่ 189/419 และขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีคืนเงินมัดจำ 500,000 บาท ที่วางไว้แก่ผู้ซื้อทรัพย์สิน ระหว่างไต่สวนโจทก์ทั้งสามและผู้ร้องแถลงไม่คัดค้านการขอยกเลิก การขายทอดตลาดห้องชุดเลขที่ 189/419 ของผู้ซื้อทรัพย์สินและหากผู้ร้องยอมรับผิดชอบ ค่าธรรมเนียมเพิกถอนการยึดแทนโจทก์ทั้งสามก็ไม่คัดค้านการถอนการยึดทรัพย์สิน วันที่ 2 กันยายน 2562 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เพิกถอนการยึดทรัพย์สินและการขายทอดตลาด คำสั่งศาลชั้นต้นดังกล่าว ถึงที่สุด วันที่ 4 ตุลาคม 2562 โจทก์ทั้งสามยื่นคำร้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งเจ้าพนักงานบังคับคดี ที่เรียกให้โจทก์ทั้งสามชำระค่าธรรมเนียมยึดแล้วไม่มีการขายเป็นเงิน 52,483.05 บาท และ/หรือมี

คำสั่งให้ผู้ร้องและ/หรือจำเลย และ/หรือผู้ซื้อทรัพย์สินเป็นผู้ชำระหรือร่วมกันชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวแทน จำเลยและผู้ซื้อทรัพย์สินยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์ทั้งสามอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ทั้งสามฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่าโจทก์ทั้งสามต้องชำระค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีกรณียึดทรัพย์สินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่ายหรือไม่ เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 169/2 วรรคสี่ บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีการถอนการบังคับคดีนอกจากกรณีตามมาตรา 292 (1) และ (5) ให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาผู้ขอยึดหรืออายัดทรัพย์สินเป็นผู้รับผิดชอบในการบังคับคดี" มาตรา 292 บัญญัติว่า "ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีถอนการบังคับคดีในกรณีดังต่อไปนี้ (1) เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้ถอนการบังคับคดีเนื่องจากลูกหนี้ตามคำพิพากษายื่นอุทธรณ์หรือฎีกา และได้วางเงินต่อศาลเป็นจำนวนพอชำระหนี้ตามคำพิพากษาพร้อมทั้งค่าฤชาธรรมเนียมและค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี หรือได้หาประกันมาให้จนเป็นที่พอใจของศาลสำหรับจำนวนเงินเช่นว่านี้ (2) เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้ถอนการบังคับคดีเนื่องจากคำพิพากษาในระหว่างบังคับคดีได้ถูกกลับหรือถูกยก หรือหมายบังคับคดีได้ถูกเพิกถอน แต่ถ้าคำพิพากษาในระหว่างบังคับคดีนั้นได้ถูกกลับแต่เพียงบางส่วน การบังคับคดีอาจดำเนินการต่อไปจนกว่าเงินที่รวบรวมได้นั้นจะพอชำระแก่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา (3) เมื่อศาลได้แจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบศาลมีคำสั่งอนุญาตให้พิจารณาคดีใหม่ตามมาตรา 199 เบญจ วรรคสาม หรือมาตรา 207 (4) เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้ถอนการบังคับคดีตามมาตรา 293 (5) เมื่อลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้วางเงินต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อเป็นการชำระหนี้ตามคำพิพากษาพร้อมทั้งค่าฤชาธรรมเนียมและค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี (6) เมื่อเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้แจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีว่าตนสละสิทธิในการบังคับคดี ในกรณีเช่นว่านี้ เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษานั้นจะบังคับคดีแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาสำหรับหนี้นั้นอีกมิได้ (7) เมื่อเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้แจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีว่าตนขอถอนการบังคับคดี" สำหรับคดีนี้ หลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาดำเนินการตามยอมและคดีถึงที่สุดแล้วจำเลยไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ศาลชั้นต้นออกหมายบังคับคดีลงวันที่ 25 กันยายน 2558 ตามคำขอของโจทก์ทั้งสาม ครั้นวันที่ 2 พฤศจิกายน 2558 โจทก์ทั้งสามจึงนำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปยึดห้องชุดเลขที่ 189/419, 189/420 และ 189/421 อาคาร ด. ตั้งอยู่ที่ตำบลมักกะสัน อำเภอราชเทวี กรุงเทพมหานครของจำเลยออกขายทอดตลาด การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวในคดีหมายเลขคำที่ พ.146/2560 ให้เจ้าพนักงานที่ดินระงับการจดทะเบียนห้องชุดเลขที่ 189/419, 189/420 และ 189/421 ของจำเลยไว้เป็นเพียงวิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนพิพากษา มิใช่เป็นส่วนหนึ่งของการบังคับคดีตามคำพิพากษา จึงไม่ต้องห้ามที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาอื่นจะยึดทรัพย์สินนั้นตามมาตรา 326 เมื่อห้องชุดเลขที่ 189/419, 189/420 และ 189/421 มีชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ โจทก์ทั้งสามในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาย่อมสามารถบังคับคดีเอาแก่ห้องชุดดังกล่าวได้ตามมาตรา 274 วรรคหนึ่ง การบังคับคดีของโจทก์ทั้งสามจึงมิได้ดำเนินการไปโดยไม่มีสิทธิ หรือเป็นไปด้วยความไม่สุจริตของโจทก์ทั้งสามแต่อย่างใด การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เพิกถอนการยึดทรัพย์สินและการขายทอดตลาดสืบเนื่องมาจากผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดและการยึดทรัพย์สินอ้างว่าผู้ร้องอยู่ในฐานะอันจะให้จดทะเบียนสิทธิของตนในห้องชุดดังกล่าวได้ก่อน โดยผู้ร้องได้ยื่นฟ้องจำเลยและบริษัท ว. กับพวกรวม 5 คนเป็นจำเลยในคดีหมายเลขคำที่ พ.146/2560

ของศาลชั้นต้น และศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวให้เจ้าพนักงานที่ดินระงับการจดทะเบียน
ห้องชุดเลขที่ 189/419, 189/420 และ 189/421 ของจำเลยไว้ ส่วนผู้ซื้อทรัพย์สินยื่นคำร้องขอ
ยกเลิกการขายทอดตลาดห้องชุดเลขที่ 189/419 เนื่องจากเจ้าพนักงานที่ดินไม่จดทะเบียน
โอนกรรมสิทธิ์ให้เนื่องจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวในคดีหมายเลขดำที่ พ.146/2560
การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เพิกถอนการยึดทรัพย์และการขายทอดตลาดจึงไม่ต้องด้วยกรณีตาม
มาตรา 292 (2) (3) (4) (6) และ (7) ซึ่งมีได้เกิดจากความผิดหรือความประมาทเลินเล่ออย่าง
ร้ายแรงของโจทก์ทั้งสาม กรณีจึงไม่มีเหตุสมควรที่จะให้โจทก์ทั้งสามต้องรับผิดชำระค่าธรรมเนียม
ถอนการยึดกรณียึดทรัพย์สินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่าย ฎีกาของโจทก์ทั้งสามฟังขึ้น พิพากษา
กลับเป็นว่า ให้เพิกถอนคำสั่งเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ให้โจทก์ทั้งสามชำระค่าธรรมเนียม
เจ้าพนักงานบังคับคดีถอนการยึดกรณียึดทรัพย์สินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่าย
ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

ธนิต รัตนะผล · วิฐูร คลองมีคุณ · สมชาย อุดมศรีสำราญ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/960/2566>